

نهد و چهارمین شب بخارا به فخرالدین اسعد گرگانی اختصاص یافت

شیفتگان عشق رمانتیک، میهمان فخرالدین گرگانی

رونمایی از کتاب «بوطیقای عشق رمانتیک در ویس و رامین»

نهد و چهارمین شب از سلسله شب‌های بخارا با همکاری انتشارات خوارزمی و خانه هنرمندان، به رونمایی از کتاب «بوطیقای عشق رمانتیک در ویس و رامین و منظومه‌های عاشقانه» پژوهش و تألیف کمران کراس، ترجمه نیما ظاهری اختصاص یافت. این مراسم در ساعت ۱۷ پنجشنبه ۱۵ آبان ۱۴۰۴ در سالن استاد شهناز خانه هنرمندان ایران برگزار شد.

در نشست شب ویس و رامین، که با استقبال بی‌نظیر علاقه‌مندان و دانشجویان گرایش‌های مختلف زبان و ادبیات فارسی روبرو بود، استاد علی دهباشی، استاد دکتر ژاله آموزگار، دکتر حسن انوری، مریم حسینی، مسعود جعفری جزی، گودرز رشتیانی و نیما ظاهری به سخنرانی پیرامون ویس و رامین و کتاب «بوطیقای عشق رمانتیک در ویس و رامین» پرداختند. هم‌چنین در این نشست پیام تصویری

پژوهشگر و مؤلف کتاب کمران کراس پخش شده و پیام پروفیسور بو اوتاس نیز قرائت شد.

برخلاف بسیاری از نشست‌های شب‌های بخارا، که با کمترین تعداد شرکت‌کنندگان برگزار می‌شود، این نشست با استقبال پرشور و بی‌نظیر علاقه‌مندان زبان و ادب فارسی روبرو شد. سالن استاد شهناز خانه هنرمندان، ۱۵۰ نفر ظرفیت (صندلی) دارد، که تمام صندلی‌ها پُر بود، تمامی دو راهروی جانبی سالن و درگاه ورودی سالن نیز مملو از علاقه‌مندی بود که کل مدت مراسم را به‌طور ایستاده سپری کردند، علاوه بر این در فضای لابی بیرون سالن طبقه دوم نیز کل مراسم به‌صورت مدار بسته در دو مانیتور نمایش داده می‌شد و در این مکان نیز حدود ۴۰ صندلی قرار داده شده بود، که تمامی صندلی‌ها نیز پُر بود و گروهی نیز در آن جا سراپا به تماشای مراسم ایستادند. در مجموع تعداد شرکت‌کنندگان این مراسم چیزی حدود ۲۵۰ نفر بود. به‌نظر می‌رسد استقبال از این مراسم چند دلیل عمده داشت، که برخی از این دلایل عبارتند از: ۱- برای قرن‌ها منظومه ویس و رامین به دلیل تعارض

مفهومی با شریعت اسلام مورد تکفیر قرار گرفته و به طور کل در مورد آن سکوت شده؛ یعنی نه تنها مضمون آن مورد تکفیر قرار گرفته، بلکه تمام ویژگی‌های ادبی آن نادیده انگاشته شده است. ۲- فخرالدین اسعد گرگانی در منظومه ویس و رامین، بسیاری از ویژگی‌های زنانه را که قرن‌ها مورد سرکوب و شماتت قرار گرفته، به شاعرانه‌ترین شکل ستوده و بدین واسطه با وجود این‌که قدیمی‌ترین منظومه‌ی عاشقانه را سروده، پیشروترین شاعر در این زمینه است و بسیاری از نگاه‌های او به زن، کاملاً با تفکرات فمینیستی دنیای مدرن هم‌راستا است. ۳- همواره در ادبیات فارسی، موضوع عرفان و عشق عارفانه، به عنوان یک موضوع و محتوای متعالی قلمداد شده و موضوع عشق زمینی، موضوعی سطحی انگاشته شده، مورد تکفیر و سرکوب قرار گرفته و کمتر کسی در مورد آن سخن گفته است. ۴- پژوهش کمرون کراس، پژوهشی تمام‌عیار است و تا حدّ زیادی حق مطلب را ادا کرده است. ۵- ترجمه‌ی کتاب، ترجمه‌ای ادبی و کم‌خطا بوده و باتوجه به تسلط نویسنده‌ی امریکایی به زبان فارسی، مترجم توانسته با مشورت نویسنده، مفاهیم را به بهترین شکل انتقال دهد. ۶- حضور دکتر ژاله آموزگار خود یکی از جذابیت‌های غیرقابل انکار برای حضور بسیاری از دانشجویان و علاقه‌مندان زبان و ادبی فارسی است. ۷- اعتبار استاد علی دهباشی، یکی دیگر از جذابیت‌های حضور مخاطب است و شب‌های بخارا نیز با وجود کمیت بالای نشست‌ها، اما هم‌چنان کیفیت خود را حفظ کرده است. ۸- انتشارات خوارزمی، جزو معدود انتشاراتی‌هایی است، که در روند تنزل کیفی منشورات، سعی داشته دچار این آفت نشده و در انتشار کتاب، به کیفیت محتوا توجه ویژه داشته باشد. ۹- پخش پیام تصویری نویسنده (کمرون کراس) و حضور مترجم نیز می‌تواند از دیگر جذابیت‌های برنامه بوده باشد. ۱۰- قطعاً جذابیت‌های دیگری برای حضور مخاطبان وجود داشته است، که از آن جمله می‌توان به حضور سایر سخنرانان، به خصوص دکتر حسن انوری اشاره کرد. هم‌چنین قرائت پیام پروفیسور «بو اوتاس» زبان‌شناس و ایرانشناس سوئدی و استاد دانشگاه اوپسالا بود. پروفیسور اوتاس به احیاء زبان فارسی در سطح جهان شهرت دارد و مسلماً پیام او در مورد این کتاب، نشان از اهمیت این کتاب خواهد داشت.

در حاشیه شب ویس و رامین، ویژگی‌های منظومه ویس و رامین، ادبیات غنایی فارسی، مهارت ادبی و اثرگذاری فخرالدین اسعد گرگانی، ویژگی‌های پژوهش کمرون کراس و هم‌چنین نقاط قوت و ضعف ترجمه فارسی کتاب، مورد بررسی قرار گرفت. یکی از سخنرانی‌های موجز، مختصر و البته کلیدی و ارزشمند، سخنرانی استاد ژاله آموزگار بود؛ ایشان ضمن ستودن پژوهش کمرون کراس و ترجمه نیما ظاهری و ارزش‌های این کتاب، با تکیه بر بخش «ده نامه» منظومه ویس و رامین، اشاره داشت در این کتاب جای پژوهش در حوزه ساختار نام‌نگاری به‌ویژه نامه‌های عاشقانه و اخوانیات- از سده‌های اولیه اسلامی تا سده‌ی پنجم هجری خالی است، چراکه بنیان و اساس منظومه ویس و رامین، همین نامه‌های عاشقانه و قطعات غنایی بوده است. بنابراین، جای یک پژوهش عمیق و جدی در این زمینه خالی است.